

El nou Reglament d'ús de la Llengua Catalana vol ser un pas més cap a la normalització de la nostra llengua en l'administració local de Banyoles i en els àmbits que li són competents. Ja el 1992 l'Ajuntament va aprovar un primer reglament que ha estat una eina útil durant aquests anys de recuperació democràtica al nostre país. Tot i això, calia continuar amb una aposta clarament decidida a favor del català. Lluny del que pugui semblar, encara ens fa falta molt per arribar a aconseguir la plena normalització. Per això, l'Ajuntament, en primer lloc s'ha de dotar de les eines suficients per poder exigir aquest ús normalitzat però, també de cara a l'exterior, de cara a la ciutadania, als mitjans de comunicació, a les activitats culturals, a la publicitat, a les activitats públiques... En definitiva, tenir unes eines que estiguin a l'abast per poder potenciar, encara més, l'ús de la nostra llengua que continua amb una situació precària i d'inferioritat respecte a la llengua de l'Estat Espanyol. D'alguna manera volem que l'Ajuntament, no solament reguli i sancioni o vigili l'ús de la llengua sinó que també sigui un mirall i un motor. Un mirall per dotar-se d'eines vàlides per tirar endavant i un motor per poder millorar-ne l'ús. No podem oblidar que la nostra llengua també ha de ser una eina de cohesió, d'integració i de coneixement cultural del nostre país.

Amb aquests objectius, doncs, només cal esperar que aquest Reglament sigui útil per avançar cap a la plena normalització. Serà feina de tothom, de l'administració però també, i sobretot, de la ciutadania.

**REGLAMENT D'ÚS DE LA LLENGUA CATALANA
A L'AJUNTAMENT DE BANYOLES**

PREÀMBUL

- CAPÍTOL 1 - DE L'ÀMBIT D'APLICACIÓ
- CAPÍTOL 2 - DE L'ÚS LINGÜÍSTIC GENERAL
- CAPÍTOL 3 - DE L'ÚS EN L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL
- CAPÍTOL 4 - DE L'ÚS EN LES RELACIONS AMB ELS CIUTADANS I CIUTADANES
- CAPÍTOL 5 - DE L'ÚS EN LES RELACIONS AMB ALTRES ADMINISTRACIONS
- CAPÍTOL 6 - DE LA SELECCIÓ, PROVISIÓ I RECICLATGE DEL PERSONAL
- CAPÍTOL 7 - DE L'ÚS EN LES PUBLICACIONS, LA PUBLICITAT I LES ACTIVITATS PÚBLIQUES

Ajuntament de Banyoles

CAPÍTOL 8 - DE L'ÚS EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ, LES ACTIVITATS CULTURALS I L'EDUCACIÓ

CAPÍTOL 9 - DE L'IMPULS INSTITUCIONAL EN LA NORMALITZACIÓ DEL CATALÀ

CAPÍTOL 10 - DEL COMPLIMENT I SEGUIMENT DEL PRESENT REGLAMENT

CAPÍTOL 11 - DE LA VIGÈNCIA I CONSTITUCIÓ

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

PREÀMBUL

La llengua catalana és un element bàsic de la nostra personalitat nacional. Però, si bé l'Estatut d'Autonomia, en el seu article 3, disposa que "*el català és la llengua pròpia de Catalunya*", la realitat del nostre país exigeix una política lingüística activa que ajudi a normalitzar la nostra llengua per tal que aquesta pugui esdevenir, també, un instrument essencial de comunicació, integració i cohesió social.

Les disposicions estatutàries han estat desenvolupades per la *Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística*. En el cas concret de les administracions, l'article 2.2. proclama que el català "*és la llengua de totes les institucions de Catalunya i en especial de l'Administració de la Generalitat, de l'Administració local, de les corporacions públiques, de les empreses i els serveis públics, dels mitjans de comunicació institucionals, de l'ensenyament i de la toponímia*" i l'article 9.3. estableix que "*les corporacions locals (...) han de regular l'ús del català en l'àmbit de les competències respectives (...)*".

En aquest sentit, les administracions locals, més enllà de les mesures encaminades a promoure'n el seu ús social entre els seus ciutadans i ciutadanes, han d'esdevenir miralls i motors en la seva utilització com a eina bàsica de comunicació interna i externa. En base a aquests objectius, l'Ajuntament de Banyoles vol dotar-se d'aquest Reglament d'Ús de la Llengua Catalana que garanteixi el seu paper actiu en la normalització de la nostra llengua; al mateix temps, manifesta el seu compromís de treballar també en la promoció d'altres elements que explicitin la catalanitat com un referent indestruïble de la nostra ciutat.

CAPÍTOL 1 - DE L'ÀMBIT D'APLICACIÓ

Article 1.

1.1. Aquest Reglament d'Ús de la Llengua Catalana regula i pretén impulsar l'ús del català per part de l'Ajuntament de Banyoles i dels organismes que en depenen en els àmbits de la seva competència i d'acord amb l'article 9 de la *Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística*, amb l'objectiu d'esdevenir un model en el seu ús i promoció.

1.2. Les empreses que gestionin indirectament serveis municipals, bé sigui per concessió administrativa o per qualsevol altra fórmula de les regulades a la normativa de règim local, també es regeixen pels mateixos criteris en el marc de la *Llei 1/98 de 7 de gener, de política lingüística*.

1.3. L'Ajuntament de Banyoles vetllarà perquè en els ens i les activitats en què participi mitjançant conveni, consorci o altres fórmules de convenença, s'apliquin els criteris establerts en aquest Reglament.

1.4. L'Ajuntament de Banyoles destinarà els recursos necessaris, en el marc de les seves disponibilitats pressupostàries, per tal d'impulsar l'ús social del català en el seu àmbit competencial.

CAPÍTOL 2 - DE L'ÚS LINGÜÍSTIC GENERAL

Article 2.

D'una manera general, l'Ajuntament de Banyoles ha d'emprar el català en les seves tasques i relacions, amb les particularitats que resulten dels articles següents. L'Ajuntament establirà els mecanismes necessaris per tal de garantir la màxima qualitat en la llengua emprada.

CAPÍTOL 3 - DE L'ÚS EN L'ORGANITZACIÓ MUNICIPAL

Article 3.

3.1. Les actuacions internes de l'Ajuntament de Banyoles s'han de fer en català.

3.2. Les actes i tota la documentació de qualsevol tipus que generi l'Ajuntament de Banyoles en el Ple, la Junta de Govern Local, les comissions informatives o qualsevol òrgan de govern que es pugui crear, s'han de fer en català. També s'hi ha de redactar tota la documentació dels diversos organismes que depenen d'aquest Ajuntament.

3.3. L'Alcaldia, les regidories i totes les dependències administratives o serveis, han de redactar en llengua catalana els dictàmens, informes, propostes o qualsevol altre tipus de document que es pugui generar.

3.4. En els registres de l'Ajuntament de Banyoles, els assentaments s'han de fer sempre en català.

3.5. Els rètols indicatius d'oficines i despatxos, les capçaleres de tota la classe d'impresos, els segells de goma, els matasegells i altres elements anàlegs, han de ser escrits exclusivament en català, llevat dels casos en què l'interès turístic o la celebració d'algun esdeveniment internacional aconsellin la incorporació d'altres llengües. En aquests casos, però, el català haurà de ser present de forma preferent.

3.6. El material tecnològic que s'utilitzi haurà d'estar adaptat per al funcionament en llengua catalana. Els programes i tot el material ofimàtic que s'adquireixin o utilitzin hauran de ser en català o bé adaptar-s'hi.

Article 4.

4.1. L'Ajuntament de Banyoles, en els contractes que encarregui a tercers, estudis, projectes i treballs anàlegs, farà constar una clàusula en la qual s'especificarà que el treball es lliurarà en llengua catalana, llevat que la seva finalitat exigeixi també la redacció en una altra llengua.

4.2. En els plecs de condicions o pactes dels contractes administratius que aprovi l'Ajuntament de Banyoles hauran de constar els següents requisits:

4.2.1. Contractes de subministraments: En el plec de clàusules administratives cal establir l'obligació de facilitar en català els manuals d'instrucció o documentació tècnica dels béns o productes objecte del contracte. D'altra banda i pels contractes de subministrament que incloguin productes catalans amb distintius d'origen de qualitat i dels productes artesanals que es distribueixin en l'àmbit territorial de Catalunya, s'ha de fer constar que és condició d'execució del contracte que l'etiquetatge d'aquests productes sigui en català.

4.2.2. Contractes de consultoria i assistència i de serveis: Els plecs de clàusules han de precisar que els estudis, projectes i treballs anàlegs que la generalitat encarregui han de ser lliurats en català, llevat que la seva finalitat exigeixi la redacció en una altra llengua.

4.2.3. Contractes de gestió de serveis públics: S'establirà que els adjudicataris han d'emprar normalment el català en les actuacions i la documentació internes, en la retolació, en les comunicacions per megafonia, en les instruccions d'ús, en l'etiquetatge i en l'embalatge dels productes o els serveis que produeixen o ofereixen. També s'haurà d'utilitzar el català en les comunicacions i notificacions adreçades a les persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sense perjudici del dret dels ciutadans a rebre-ho en castellà si ho sol·liciten.

CAPÍTOL 4 – DE L'ÚS EN LES RELACIONS AMB ELS CIUTADANS I CIUTADANES.

Article 5.

5.1. Tots els expedients administratius de l'Ajuntament de Banyoles s'han de tramitar en llengua catalana.

5.2 L'expedició de documents o de testimoniatsges d'expedients es farà en català o, si la persona sol·licitant ho demana expressament, s'inclourà també la versió traduïda en castellà.

5.3. Les comunicacions i les notificacions dirigides a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català s'han de fer en llengua catalana, sense perjudici del dret dels ciutadans a rebre-les, si ho demanen expressament, en castellà.

5.4. La sol·licitud de traducció que facin les persones interessades d'acord amb els dos apartats anteriors no suspèn la tramitació ni els terminis establerts.

5.5. Els documents, les comunicacions i les notificacions dirigides a persones residents a la resta de l'Estat Espanyol s'han de trametre en la seva versió en castellà o, quan sigui possible, en la llengua oficial pròpia, acompanyats del text en català. Es poden adreçar exclusivament en català quan consti que la persona interessada entén el català.

5.6. Els documents, les comunicacions i les notificacions adreçades a persones residents fora de l'Estat espanyol es redactaran en la llengua del territori on van

adreçades i en català. S'ha de reflectir d'una manera clara i explícita la pertinença del nostre poble a la nació catalana.

Article 6.

6.1. Els impresos s'han d'oferir en la versió catalana, sense perjudici del dret dels particulars a emplenar-los en castellà. Les versions castellaneres seran a disposició dels interessats.

6.2. Només es faran impresos bilingües quan alguna circumstància especial ho recomani, d'acord amb les orientacions que estableixi la Comissió de seguiment contemplada en aquest Reglament. En aquest supòsit, el text en català hi ha de figurar de forma preferent.

Article 7.

En les seves comunicacions administratives orals, el personal de l'Ajuntament de Banyoles s'ha d'adreçar en català, llevat que l'administrat/da demani expressament ser atès en castellà. Així mateix, es pot recórrer a qualsevol altra llengua o mitjà que faciliti la comunicació en cas que sigui necessari.

Article 8.

Els documents públics i els contractuals atorgats per l'Ajuntament de Banyoles s'han de redactar sempre en català. En cas que l'Ajuntament de Banyoles concorri junt amb altres atorgants, el document s'ha de redactar també en la llengua que s'acordi.

CAPÍTOL 5 – DE L'ÚS EN LES RELACIONS AMB ALTRES ADMINISTRACIONS.

Article 9.

9.1 La documentació que l'Ajuntament de Banyoles adreça a qualsevol de les administracions públiques situades als territoris de l'àmbit lingüístic català s'ha de redactar en llengua catalana.

9.2 Les comunicacions de l'Ajuntament de Banyoles adreçades a l'Administració civil o militar de l'Estat i a la Justícia dins l'àmbit lingüístic català, s'han de redactar en llengua catalana, independentment del fet que aquesta documentació o els expedients que s'hi relacionin puguin transcendir de l'àmbit lingüístic esmentat.

Article 10.

Els documents i les còpies de documents de l'Ajuntament de Banyoles adreçats a les administracions públiques fora de l'àmbit lingüístic català i dins l'Estat Espanyol, s'han de trametre en català i castellà, si és possible, també, en la llengua oficial pròpia de cada territori.

CAPÍTOL 6 – DE LA SELECCIÓ, PROVISIÓ I RECICLATGE DEL PERSONAL.

Article 11.

11.1. En les convocatòries per a l'accés a places de personal de l'Ajuntament de Banyoles, ja sigui funcionari, laboral o de qualsevol altra mena, ha de figurar, com a condició obligatòria, que tots els aspirants parlin i escriguin el català, segons el nivell que correspongui a cada cas. D'acord amb l'article 3.1 de la Constitució Espanyola, el coneixement del castellà es pot pressuposar.

11.2. A proposta de la Comissió de seguiment d'aquest Reglament, la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Banyoles ha d'establir, en les bases de les convocatòries, el nivell de català que han d'acreditar els aspirants, d'acord amb la normativa vigent.

Article 12.

En la provisió de llocs de treball, inclosos els cossos amb habilitació estatal, els candidats ha de posseir un grau de coneixement de la llengua catalana, tant en l'expressió oral com en l'escrita, que els faci aptes per desenvolupar llurs funcions.

Article 13.

El Servei Comarcal de Català avaluarà els coneixements de català en els procediments de selecció de personal i de provisió de llocs de treball, excepte quan els aspirants acreditin documentalment la possessió del certificat de la Junta Permanent del Català o equivalent, del nivell corresponent exigint a la convocatòria.

Article 14.

14.1. Els responsables dels diferents òrgans de l'Ajuntament de Banyoles, d'acord amb el Servei Comarcal de Català, han de prendre les mesures necessàries perquè el personal que treballa en les seves dependències tingui els coneixements necessaris de català per garantir el desenvolupament correcte, des del punt de vista lingüístic, de les tasques internes o adreçades als administrats.

14.2. L'Ajuntament de Banyoles, d'acord amb el Servei Comarcal de Català, organitzarà cursos de llengua catalana per a tots els funcionaris o personal laboral que no tinguin els coneixements necessaris per exercir les seves funcions i per millorar el nivell de llenguatge administratiu o d'altres especialitats dins el seu horari laboral.

14.3. Serà obligatori per a tots els funcionaris i pel personal laboral assolir els nivells de coneixements establerts en l'Acord de 19 de juny de 1991 de la Comissió per a la Normalització Lingüística, els respectius Convenis/Acord de Personal de l'Ajuntament de Banyoles, podran fixar els criteris i terminis per assolir el nivell corresponent.

14.4. La formació professional del personal funcionari i laboral de l'Ajuntament de Banyoles s'ha de fer en llengua catalana, sempre que en depengui de l'Ajuntament

de Banyoles la programació i l'organització. Si no en depèn, l'Ajuntament de Banyoles ha de demanar que es faci en català.

CAPÍTOL 7 – DE LES PUBLICACIONS, LA PUBLICITAT I LES ACTIVITATS PÚBLIQUES.

Article 15.

Totes les edicions (llibres, revistes, butlletins, cartells, planes web i material de qualsevol mena) i els missatges que emeti l'Ajuntament de Banyoles o les empreses concessionàries a través de qualsevol mitjà de comunicació (televisió, ràdio, xarxes electròniques i altres), s'hauran de fer en català, llevat dels específicament destinats a la promoció exterior, que es poden fer també, complementàriament, en la llengua dels destinataris. En aquest darrer cas, s'haurà de reflectir d'una manera clara i explícita la pertinença del nostre poble a la nació catalana.

Article 16.

16.1. Fora de l'àmbit lingüístic català, la publicitat s'ha de fer generalment en versió doble, en català i castellà o, preferiblement, en la llengua pròpia, si n'és una altra.

16.2. Quan els impresos, tríptics i altres escrits d'entitats o institucions de l'àmbit català, estatal o supraestatal, arribin a l'Ajuntament de Banyoles per tal de fer-ne difusió en el terme municipal i no siguin redactats en llengua catalana, es sol·licitarà la versió en aquesta llengua.

Article 17.

La retolació i la senyalització que depengui de l'Ajuntament de Banyoles o que instal·lin les seves empreses concessionàries o qualsevol altra entitat en col·laboració amb l'Ajuntament, s'ha de redactar en català, el qual podrà acompanyar-se d'altres llengües quan existeixi un especial interès turístic. En aquest darrer cas, la distribució de les llengües es farà tenint en compte que el català es situarà en primer lloc i haurà de quedar emfasitzat o bé per la tipologia de la lletra o bé pel domini d'espai. Quan una retolació en castellà sigui considerada com un testimoni històric, podrà mantenir-se acompanyant-la de la seva respectiva informació en català.

Article 18.

Les marquesines o altres elements publicitaris ubicats en qualsevol espai públic i que formin part d'un contracte o conveni amb l'Ajuntament de Banyoles, hauran d'incloure publicitat que estigui redactada, com a mínim, en català.

Article 19.

Els càrrecs polítics i administratius de l'Ajuntament de Banyoles s'han d'expressar en català en els actes públics celebrats i les actuacions fetes dins l'àmbit lingüístic català, quan la intervenció sigui per raó d'aquest càrrec.

Article 20.

Les indicacions horàries contingudes en les informacions de l'Ajuntament de Banyoles o de les empreses que gestionin serveis de forma indirecta, es faran seguint la nomenclatura tradicional dels quarts.

CAPÍTOL 8 – DE L'ÚS EN ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ, LES ACTIVITATS CULTURALS I L'EDUCACIÓ.

Article 21.

21.1. Els mitjans de comunicació escrits, radiofònics, televisius o de qualsevol altre tipus gestionats directament per l'Ajuntament de Banyoles o en règim de concessió hauran d'utilitzar el català com a llengua bàsica.

21.2. L'Ajuntament de Banyoles establirà, com a condició indispensable per a la subvenció i/o col·laboració econòmica amb qualsevol mitjà de comunicació privat, el fet que aquest tingui el català com a llengua normalment emprada; aquest requeriment es farà constar en els convenis o altres documents de col·laboració que puguin establir-se.

Article 22.

L'Ajuntament de Banyoles donarà prioritat, quan organitzi cinema, teatre o qualsevol altra activitat cultural i/o lúdica, a seleccionar aquelles propostes que siguin o actuïn en català.

Article 23.

23.1. Els centres docents de l'Ajuntament de Banyoles, tant de gestió directa com mitjançant un altre sistema en què l'Ajuntament sigui membre únic o membre associat, han de tenir cura de l'estricta aplicació de les normes i instruccions que resulten del desplegament del marc legal vigent en matèria de normalització lingüística.

23.2. En totes les actuacions administratives s'ha d'utilitzar sempre el català, d'acord amb el que s'indica en els articles precedents i els directors han de vetllar perquè la llengua catalana esdevingui el vehicle d'expressió normal en les activitats internes i de projecció externa.

CAPÍTOL 9 – DE L'IMPULS INSTITUCIONAL EN LA NORMALITZACIÓ DEL CATALÀ.

Article 24.

24.1. L'Ajuntament de Banyoles ha de fomentar la normalització de l'ús del català en les activitats mercantils, publicitàries, culturals, associatives, esportives o de qualsevol altra mena, en l'àmbit municipal. Amb aquest objectiu i en la mesura de

les seves disponibilitats, s'establirà una partida pressupostària a fi de possibilitar accions de potenciació de la llengua i la cultura catalanes.

24.2. L'Ajuntament de Banyoles promourà la signatura de convenis o bé establirà qualsevol altra fórmula de col·laboració amb aquelles entitats que tinguin com a eix d'actuació la promoció i defensa de la llengua i la cultura catalanes.

24.3. L'Ajuntament de Banyoles, en el marc de les seves competències, vetllarà per tal que el català sigui emprat en totes les institucions públiques (docents, sanitàries, judicials,...) i les entitats (culturals, esportives, assistencials,...) ubicades al municipi, sobretot en aquelles en què hi sigui present. En el cas de les entitats a les quals l'Ajuntament doni suport, ja sigui a través de subvenció, conveni o qualsevol altre tipus de col·laboració, s'establirà com a condició per a rebre-la, que la seva documentació i/o activitats es desenvolupin, com a mínim, en català.

Article 25.

25.1. L'Ajuntament de Banyoles vetllarà per tal que les empreses i els establiments dedicats a la venda de productes o a la prestació de serveis que desenvolupin llur activitat en el terme municipal atenguin els consumidors en català.

25.2. L'Ajuntament de Banyoles vetllarà per tal que els cartells d'informació de caràcter fix i els documents d'oferta de serveis per a les persones usuàries i consumidores dels establiments oberts al públic siguin redactats en català, tal i com determina l'article 32.3. de la *Llei 1/98 de 7 de gener, de política lingüística*. En base a aquest objectiu, es farà constar aquesta obligació en la concessió de les llicències d'activitats i es requerirà al sol·licitant que presenti una reproducció del rètol extern prèviament a la seva instal·lació.

25.3. L'Ajuntament de Banyoles, en la mesura que ho permetin les disponibilitats pressupostàries, podrà establir subvencions a aquelles empreses o comerços que, tenint la retolació en una llengua diferent del català, la vulguin passar, de forma exclusiva, al català.

Article 26.

26.1. L'Ajuntament de Banyoles prendrà les mesures necessàries per garantir que s'usi la toponímia oficial catalana, d'acord amb allò que preveu l'article 18.3., de la *Llei 1/98 de 7 de gener, de política lingüística*, que preveu que "*la determinació dels noms de les vies urbanes i els nuclis de població de tota mena correspon als ajuntaments (...)*".

26.2. L'Ajuntament de Banyoles condicionarà la concessió de qualsevol permís a l'ús correcte dels noms del lloc.

CAPÍTOL 10 – DEL COMPLIMENT I SEGUIMENT D'AQUEST REGLAMENT

Article 27.

27.1. Per tal de garantir el compliment d'aquest Reglament, es crearà una comissió de seguiment integrada almenys per l'Alcalde i dos regidors que aquest designi (obligatòriament el responsable de personal en cas que l'Alcalde hagués delegat aquesta competència), el secretari/a, el responsable del Servei Comarcal de Català, un representant del comitè d'empresa i un altre de la junta de personal (en cas que no es constituïssin en comitè únic), un representant de cada grup municipal i aquelles entitats degudament registrades que hom vulgui convidar expressament atenent al seu treball a favor de la llengua catalana.

27.2. Aquesta comissió de seguiment es reunirà almenys una vegada a l'any per analitzar el compliment i el desplegament d'aquest Reglament i, extraordinàriament, quan la convoqui l'Alcalde per iniciativa pròpia o a petició al menys de la meitat dels seus membres.

27.3. Les propostes d'actualització, ampliació i revisió del Reglament serà sotmesa al debat de la Comissió de seguiment, la qual traslladarà l'estudi i la seva proposta a la corresponent Comissió Informativa per tal d'eleva-la al Ple de l'Ajuntament de Banyoles, perquè, si s'escau, n'aprovi la modificació.

Article 28.

La Comissió de seguiment emetrà una diagnosi (incorporant incompliments i propostes de millora) i podrà traslladar línies d'actuació sobre el no seguiment d'aquest Reglament.

CAPÍTOL 11 – DE LA VIGÈNCIA I CONSTITUCIÓ.

Article 29.

Aquest Reglament d'Ús de la Llengua Catalana entrarà en vigor a partir del dia següent al de la seva publicació íntegra en el Butlletí Oficial de la Província i hagi transcorregut el termini previst en l'article 65.2 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA. Queda derogat el Reglament d'Ús de la Llengua Catalana a l'Ajuntament de Banyoles de novembre de 1992.

Banyoles, 13 d'abril de 2005

.../...

Ajuntament de Banyoles

.../...

DILIGÈNCIA D'APROVACIÓ: Per fer constar que el text d'aquest reglament ha estat **aprovat inicialment**, per unanimitat, pel Ple de la Corporació, en sessió ordinària celebrada el dia **25 d'abril de 2005**, amb el vot favorable dels 16 membres assistents, dels 17 que legalment integren la Corporació.

Banyoles, 27 d'abril de 2005

Compleixi's

Certifico,

Pere Bosch i Cuenca
ALCALDE

Carme Vila i Pujol
SECRETÀRIA ACCIDENTAL